

Floristiska notiser från Södermanland och Uppland

Uppgifter om fynd skickas direkt till Lennart Karlén per brev (Rödsippsstigen 1, 153 31 Järna) eller e-post (lennart.karlen@scania.com). De uppgifter om växten som bör finnas med är om möjligt: socken, så exakt lokal som möjligt (behöver ej publiceras för känsliga arter), när växten hittades första gången, senaste observation, vem som gjorde fyndet samt om någon form av belägg finns. Ge gärna mer information, om det är återfynd på en gammal lokal, lokalbeskrivning etc. Glöm ej att lämna adress och telefonnummer där ni kan nås på kvällstid för eventuella kompletteringar.

Redaktör: Lennart Karlén

Kärlväxter

Skedamarant - *Amaranthus blitoides*

UPL, Stockholm: Värtans gasverk, NO-delen, O om Husarviken (10I6g 4402), på jordhög med uppsopat material från gator, 1 ex 1999, GEK & JEM. Belägg.

Grönamarant - *Amaranthus hybridus*

UPL, Övergrans sn: Omedelbart S om Varpsund (11H2j 3306), i grustag i åsen 1997, KFR.

Svinamarant - *Amaranthus retroflexus*

UPL, Östervåla och Harbo sn: Mellan Östervåla prästgård och Lundbo (12H4f, 12H3f), 3 ex utmed 6 km på nysådda väglänter 1997, BLU.

Grusviva Androsace septentrionalis. Bilden är hämtad från C.A.M. Lindman 1922: *Bilder ur Nordens Flora*. Stockholm.

Taggamarant - *Amaranthus spinosus*

UPL, Enköping: Fanna (11H2e 3533), ruderatmark vid nedlagd handelsträdgård 1998, HNY.

Rödmire - *Anagallis arvensis*

SRM, Kloster sn: Eskilstuna, L. Nyby Ö-ut (10G6i 0319), sopstationen, 1 ex 25/9 1999, JEM & GEK. Belägg. Första fyndet i västra Södermanland. - Torö sn: Mellan Torö kyrka och Storbygården (9I5d 1722), riklig på träda 1999, HEW.

Grusviva - *Androsace septentrionalis*

UPL, Haga sn: 450 m S om Torslunda gård (11I3b 3713), 15-talet ex i 3 grupper på stenig åkerholme i mulbetad mark 1997, KFR. - Harg sn: Järnvägen mot Hargshamn, f.d. Hargs stn, O om väg 76 (12I5i SO), utmed 300 m, 500 ex på öppen sandmark 1998, SSU & Maria Sundberg Hjelm. Återfynd från Almquist (1957, Jämvägsfloristiska notiser, SBT 51: 223-263). - Hjalsta sn: 1,2 km NNV om Hjalsta kyrka, 50 m S om Dumdals dike (11H4h SO), 50 ex på torr, trampad mark på moränkulle i hage med återupptaget bete 1998, SSU. Återfynd från Almquist (1929). - Vassunda sn: 200 m N om Ista (11I3b 4847), 1 ex på åkerholme 1996, KFR.

Rysskulla - *Anthemis ruthenica*

UPL, Enköping: 100 m S om lasarettet (11H2e 2511), 1 ex på nyanlagd grässlant 1998, HNY & TLU. Belägg.

Lundkardborre - *Arctium nemorosum*

SRM, Västerhaninge sn: Prästgården (10I1g), på åstrand 1999, HEW.

UPL, Länna sn: Hemmarö, 200 m V om Hemviken (11J3d 2729), lund, 1999, GEK. - Vid Lisslö (11J3d 4003), lund, 1999, GEK & JEM. - Hemmarö, Edsvassviken (11J3d 2621), i albården, 1999, GEK. - Hemmarö, S om Kuggviken (11J3d 1425), innanför albården, 1999, GEK.

Sötvedel - *Astragalus glycyphyllos*

SRM, Brännkyrka sn: Gubbängens IP (1014f 3243), vid gångväg 1998, HGU.

UPL, Häverö sn: Hallstavik, 600 m SV om Björnmyren, Ryatippens östra del (12J2b 3713), barkavfall, 1 stort ex 29/8 1999, JEM & GEK. Belägg. Ny för Roslagen.

Sandvita - *Berteroa incana*

UPL, Östervåla sn: På grusbelagd garageuppfart på villatomt (12H4f 4704), 6 ex 1998, ny art för socknen, BLU.

Kambräken - *Blechnum spicant*

SRM, Vårdinge sn: 350 m SSO om Åkarens SV-spets (10H0i 1-2-), 2 ex i hjulspår i gammal granskog 1999, Bo Thörnquist.

Sandlosta - *Bromus sterilis*

SRM, Brännkyrka sn: Årsta, Kvarnparken vid Skulptörsvägen (1014h 2444), nysådd backe 1998, HGU. - Tyresö sn: Bollmora, Njupkärrsvägen (1014h 1625), nysådd vägslänt 1998, HGU.

UPL, Vaksala sn: Uppsala, Sala backar, Johannesbäcksgatan 70 (11I8a SO), 40 vippor i grus längs huset V-sida 1998, Håkan Andersson & SSU m.fl. Belägg.

Oljedådra - *Camelina sativa*

UPL, Tierp sn: Gatmot (12H7j 2128), soptipp, 9 ex bland fågelfröarter, 29/8 1999, JEM & GEK. Belägg.

Hampa - *Cannabis sativa*

UPL, Danmarks sn: Uppsala, slamdammarna vid reningsverket (11I7a SO), 1 ex 1998, SSU & Björn Svensson m.fl. - Norrtälje: Lindholmen, reningsverket (11J6d 1100), på rötslam, 1 stort ex 13/9 1999, JEM & GEK. Belägg. - Stockholm: Östermalm, Rigagatan 16 (10I6g 1906), rabatt, 1 ex 18/9 1999, JEM & GEK.

Klubbstarr - *Carex buxbaumii* ssp. *buxbaumii*

UPL, Järlåsa sn: Grissjöns V-sida, 250 m S om Möjsjövik (11H9g NV), ett mindre bestånd i strandsumpskog 1998, SSU & Peter Saetre. - Rimbo sn: 750 m SV om Borggården (11I5J 0409), sandtag, beståndsbildande på fuktig sand, flera hundra ex 24/7 1999, JEM. Belägg.

Spädstarr - *Carex disperma*

UPL, Östervåla sn: 900 m VNV om Västersälja (12H5f 3518), sumpmark på hygge S om skogsväg 1993, BLU. Belägg.

Hartmansstarr - *Carex hartmanii*

SRM, Kjula sn: 450 m O om Stora Lida vid vägen mot kalkugnstorp (10H5a 4110), i vägdike 1999, OAN. - Västra Vingåker sn: Svarttorp (9F8i 4104), 1999, BKA.

UPL, Tillinge sn: 600 m V om Hummelsta (11H2c 2028), sparsam i dikesren 1994, HNY. - 600 m NV

Kambräken *Blechnum spicant*. Bilden är hämtad från C.A.M. Lindman 1922: *Bilder ur Nordens Flora*. Stockholm.

om Ullbro (11H3d 0523), på några kvadratmeter i större dike 1996, HNY.

Vitstarr - *Carex livida*

UPL, Östervåla sn: Långhällsmossen, främst SV om sjön (12H6f 1747), tämligen riklig 1994, BLU.

Skogsstarr - *Carex sylvatica*

SRM, Dalarö sn: Malmen, nära Kattvik (10I2j 2538), i skogskärr 1998, HGU. - Tyresö sn: O om Grändalen (10I3i 3-1-), i fuktskog 1999, HGU. UPL, Häverö sn: Hallstavik, 600 m SV om Björnmyren, Ryatippens östra del (12J2b 3713), barkavfall, 3 ex 29/8 1999, JEM & GEK. Belägg. Ny för norra Roslagen.

Smultronmålla - *Cbenopodium capitatum*

SRM, Barva sn: Motorvägen vid Barvalappen (10H6b 4-1-), på nysådda grässlänter 1999, LKA. - Kila sn: Gammelsta trafikplats, söder om påfarten norrut (9G3j 0020), 3 ex på vägslänten 1998, LKA. - Kjula sn: Motorvägen vid Kjula trafikplats (10H6a 3-0-), på nysådda grässlänter 1999, OAN. - Kämbö sn: Läggesta trafikplats (10H4f 0527), 4 ex på vägslänter 1998, LKA. - Södertälje: Morabergs trafikplats (1013b 0611), på nysådda grässlänter 1999, LKA.

- UPL*, Enköping: På nyanlagd vägslänt (11H2e 3604), 1998, HNY. Belägg. - Vittinge sn: Vittinge järnvägsstation (11H8e 3203), 100-tals ex utmed nysädd vägslänt 1998, OBE. -Väddö sn: Trästabron, västra brofästet (12J2c 3149), nysädd vägslänt, 3 ex 1999, GEK Belägg. - Östervåla och Harbo sn: Mellan Östervåla prästgård och Lundbo (12H4f, 12H3f), 1000-talet ex utmed 6 km på nysädda vägslänter 1997, 50 ex 1998, BLU.
- Fikonmålla** - *Chenopodium ficifolium*
UPL, Stockholm: Kungsholmen, Hornsbergs strand, riklig i nyanlagda slänter 1999, UMA. Belägg.
- Lönnmålla** - *Chenopodium hybridum*
UPL, Bro sn: Högbytorpstippen (1110a 4131), jordhög på norra sidan, 10-talet ex 1997, KFR. - Enköping: S:t Larskyrkan (11H2e 4504) 1 ex i nyanlagd rabatt 1997, HNY. Belägg. - Stockholm: Kungsholmen, Kungsholms Strandpromenad mellan Scheelegatsbron och kv. Grubbems spegeldamm, Flerstädes i nyanlagd gräsmatta 1999, UMA. Belägg.
- Drakmålla** - *Chenopodium schraderianum*
UPL, Enköping: Gamla Posten (11H2e 3818), i planterad trafikrondell 1996, HNY. -Tillinge sn: Ruderatmark N om Tillinge kyrka (11H2d 3218), 1998, HNY.
- Bymålla** - *Chenopodium urbicum*
UPL, Enköping: 300 m SO om Ena tomtmark (11H2e 4808), 2 stora ex i jordhög på ruderatmark, sept. 1997, HNY. Belägg.
- Vinterportlak** - *Claytonia perfoliata*
UPL, Vaksala sn: Uppsala, Sala backar, mellan Apelgatan och Gröna gatan vid panncentralen (11I8a SO), 1 ex på matjordshög 1998, Håkan Andersson & SSU m.fl. Första fyndet i Uppland sedan 1929.
- Fyrling** - *Crassula aquatica*
SRM, Nämndö sn: Nämndö, 700 m NNV om Västanviks brygga (10J3d 2106), riklig i hållkar V om traktörväg S om Långvik 1998, OLA. Det tredje fyndet i modern tid från Sörmland, samtliga från Nämndö.
UPL, Djurö sn: 200 m V om Vitträsk (10J5d 0733), riklig i hållkar på kalkhållar 1998, funnen av Jan Thomas Johansson, OLA.
- Tagelsäv** - *Eleocharis quinqueflora*
UPL, Litslena sn: Smeden (11H2f 3008), 1996 TLU. - Tillinge sn: 500 m NO ok Skillnaden (11H2c 4029), i dike vid skogsbilväg 1995, HNY.
- Kärrknipprot** - *Epipactis palustris*
UPL, Danmarks sn: O om Stora Söderby, längs Östunavägen, 50-100 m O om viadukten under väg E4 (11I6b NO), 35 blommande ex i båda vägdikena 1998, Björn Svensson & SSU m.fl.
- Smalfräken** - *Equisetum variegatum*
UPL, Lohärad sn: 200 m O om Viksjöns östra ände (11J7a 2244), sandtag med unga tallar, riklig 1999, GEK. Belägg. - Rimbo sn: 800 m SSV om Borggården (11I5J 0210), sandtag, riklig 24/7 1999, JEM. Belägg. - 400 m V om Brohågnaden (11I5j 4210), gammalt sandtag, riklig 20/7 1999, JEM. Belägg.
- Sommarbinka** - *Erigeron annuus*
UPL, Stockholm: Värtans gasverk, södra delen, V om Gasverksvägen och O om Husarvikens inre del (10I6f 4249), på upplagsområde, c:a 50 blommande ex och 50 bladrossetter 1999, GEK & JEM. Belägg.
- Kärrtörel** - *Euphorbia palustris*
SRM, Tyresö sn: Lura ström, västra sidan, ett kraftigt ex 1998, vilket funnits på platsen åtminstone sedan 1994, ARE.
- Finnögontröst** - *Euphrasia rostkoviana* ssp. *fennica*
UPL, Veckholm sn: Veckholms skjutfält (10H9i NV), rikligt längs körvägar och vändplaner 1997-98, KNK. Belägg i S 1997.
- Grusnejlika** - *Gypsophila muralis*
UPL, Stockholm: Bergianska trädgården, utanför Anderssons växthus, 1998, Lena Jonsell. - Uppsala: Ultuna, utanför Geneticums huvudentré; i slänten omedelbart O om Husdjursvetenskapligt centrum; omedelbart utanför kontorsbutikens entré, 1998, Lena Jonsell.
Samtliga förekomster förekommer på sandig mark i närheten av krukor och urnor med utplanteringsväxter.
- Luden johannesört** - *Hypericum hirsutum*
UPL, Håtuna sn: 700 m O om Herrhagen (11H2j 2233), >100 ex i skogsbyn 1998, KFR. - Rimbo sn: 650 m SV om Borggården (11I5j 0410), på fyllnadsjord i grustag, 50-100 ex 22/7 1999, JEM. Belägg. - Tillinge sn: 400 m S om Tibble (11H2c 4029), i dikeskant 1994, HNY. - Torsvi sn: Bastlagnö, östra öhalvan (10H8i 0-0-), rikligt på slybärande kalhyggen tillsammans med backvial och skogstry 1998, GUE. - Östergarns sn: Biskops Arnö, Torpargärdet (11H3J 2903), på åkerholma 1998, KFR. - Övergran sn: Biskops Arno (11H3J 1-4-), i lund SO om huvudbyggnaden 1995, HNY.
- Grodtåg** - *Juncus ranarius*
UPL, Giresta sn: Dumdals ängar (11H4h SO), 50 ex på starkt trampstörd lera i öppen, betad kalkfuktäng 1997-98, SSU & Anna Hult. Belägg.
- Strimfibbla** - *Leontodon saxatilis*
UPL, Enköping: 100 m S om lasarettet (11H2e 2511), 1 ex i nyanlagd vägslänt 1998, HNY & TLU. Belägg.

Ävjebrodd - *Limosella aquatica*

SRM, Nämdö sn: Nämdö, 700 m NNV om Västanviks brygga (10J3d 2106), i hållkar V om traktorväg S om Långvik 1998, OLA.

UPL, Djurö sn: 200 m V om Vitträsk (10J5d 0733), i hållkar på kalkhällar 1998, funnen av Jan Thomas Johansson, OLA. - Veckholms sn: Veckholms skjutfält (11H9i NV), i hjulspår 1998, HNY.

Rödlänke - *Lythrum portula*

SRM, Nämdö sn: Nämdö, 700 m NNV om Västanviks brygga (10J3d 2106), i hållkar V om traktorväg S om Långvik 1998, OLA.

UPL, Hågeby sn: Måttan, 900 m NO om källan (11H3j 3642), 1 ex i skräpmark 1998, KFR. - Långtora sn: 500 m O om Korsbacken (11H3e 4937), ett fåtal ex i hjulspår på militärt övningsområde tillsammans med ävjebrodd 1998, HNY. - Vårfrukyrka sn: 600 m SV om Björnbo (11H3e 3137), i vattengropar bildade av militärfordon, 15 ex 1998, HNY.

Pukvete - *Melampyrum arvense*

SRM, Helgesta sn: 50 m NV om Nybygget (9H9b 3437), i åkerkant 1999, ROL.

UPL, Gryta sn: 500 m N om Ölsta (11H5h 2341), sydvänd åkerkant, MST. - Holm sn: 250 m NNV om Holms kyrka, 1 ex i åkerkant 1992, LEG.

Korskoval - *Melampyrum cristatum*

UPL, Haga sn: 900 m OSO om Haga k:a (11I3b 3125), fåtalig på åkerholme 1996, KFR.

Stor sötväppling - *Melilotus altissimus*

UPL, Häverö sn: Trästa, strax N om färjeläget (12J2d 2401), 1 ex vid stranden 1998, OLA.

Korndådra - *Neslia paniculata*

UPL, Länna sn: Högmarsö, vid Norrgården (11J3e 3303), potatisland, ca 20 ex 1999, GEK. Belägg.

Åkerrödtoppa - *Odontites vemus*

UPL, Lena sn: Dammarna strax NO om Husby (12I0b 2715), 500 ex på trampad och fuktig ruderatmark 1999, HBE.

Ormtunga - *Ophioglossum vulgatum*

UPL, Östervåla sn: Adolfsängen, 800 m VSV om Västberga (12H5f 0204), riklig 1993, BLU. Lokalen består av fuktig ängsmark. Den var ohävdad sedan 1950-talet men slås sedan 1990 årligen. Ormtungans utbredning och frekvens inom lokalen har hittills varit konstant.

Tätört - *Pinguicula vulgaris*

UPL, V Ryds sn: 900 m V om Tranbygge (11I0b 4835), tämligen riklig i grusvägsdike 1997, fåtalig efter dikesrensning 1998, KFR. Arten är ovanlig i trakten.

Bitterfibbla - *Picris hieracioides*

UPL, Kungs Husby sn: Grönsö, vändplanen på körvägen S om Stångnäs (10H9g 1922), 1998, GUE. -

Tätört *Pinguicula vulgaris*. Bilden är hämtad från C.A.M. Lindman 1922: *Bilder ur Nordens Flora*. Stockholm.

Skokloster sn: Skoklosters naturreservat vid körvägen O om Sänka (11H4j 1044), i väggkanten 1998, GUE.

Sandkämpar - *Plantago arenaria*

UPL, Stockholm: Fisksjöäng, 200 m SV om vägskalet Fisksjöängsvägen - Husarviksvägen, N om Husarviken (10I6f 4448), på upplag med rivningsmassor, 1 ex 14/7 1999, GEK. 2 ex 24/8 1999, GEK, JEM. Belägg.

Knölgro - *Poa bulbosa*

SRM, Stockholm: Långholmen, S-sidan, 400 m V om bron (10I5f 4811), på en klippa 1998, OLA.

Finsk fingerört - *Potentilla intermedia*

UPL, Enköping: spårområdet 400 m V om järnvägsstationen (11H2e 4619), funnen av Harald Berg på 1970-talet, återfynd 1998 täml. riklig, HNY.

Tysk fingerört - *Potentilla thuringiaca*

SRM, Kila sn: Ålberga järnvägsstation (9G2i 2544), 10-talet ex i kanten av spårområdet 1998, LKA & BKA.

UPL, Djurö sn: Runmarö, mellan Norrsunda och Södersunda (10J5d 1025), flera ex V om vägen 1998, funna av Didrik Vanhoenacker, OLA. - Runmarö, mellan Uppeby och Kila (10J5d 1339), 1 ex S om vägen vid stigen mot badplatsen 1998, OLA. - Haga sn: Skrämssta, 300 m ONO om Torslunda

gård (11I3b 4217). på väggkant 1996, KFR. - Enköping: Kyrkåsen (11H2e 4224), enstaka ex vid stig 1998, TLU. - Husby-Sjutolft sn: V Strömsäng (11H6h3824), RHO.

Åkerrättika - *Raphanus raphanistrum*

UPL, Boglösa sn: 1300 m O om Kumla (11Hlg 4514), på stubbåker 1997, GUE & KNK. - Tillinge sn: flerstädes på vetestubbåkrar (11H2d 3330 - 3730), 1997, HNY. - Vätö sn: Marsbacken (11J8f 0-1-) 1993, MRY.

Brunag - *Rhynchospora fusca*

UPL, Östervåla sn: Långhällsmossen (12H6f 1748 - 1443), sparsamt spridd från sjöns sydstrand mot SV 1990, BLU.

Blåsäv - *Schoenoplectus tabernaemontani*

UPL, Giresta sn: Dumdals ängar, N om diket (11H4h SO), sparsam i blöta delar i öppen, betad kalkfuktäng 1996-98, SSU & Urban Gunnarsson. Återfynd. Belägg. - Litslena sn: nära Hagalund (11H3f 0209) i relativt nygrävda dammar nära riksväg 55 och motorvägen 1997, HNY & TLA. Enligt Enköpings parkförvaltning ej inplanterad.

Toppfrossört - *Scutellaria bastifolia*

SRM, Sorunda sn: 1 km O om Stockbosundet mellan Mörköfjärden och Kaggfjärden (10I0c 2617), några kvm vid badplats 1998, AJA.

UPL, Blidö sn: Norra Rödlöga (11J2i 3300), 10-talet ex i strandzonen på N-sidan av en udde 1998, OLA.

Ängsskära - *Serratula tinctoria*

UPL, Rimbo sn: 650 m SV om Borggården (11I5J 0410), på fyllnadsjord i grustag, 1 mångstjälkat ex 22/7 1999, JEM. Belägg. Mycket sällsynt i Roslagen.

Borstsenap - *Sisymbrium loeselii*

UPL, Rimbo sn: 600 m VSV om Finnby-Denan (11I5J 0014), jordhög vid sandtag, 2 ex 1999, JEM. Belägg.

Mossor

Bollvitmossa - *Sphagnum wulfianutn*

UPL, Junkils sn: Södra (övre) Renfanan-glupen (11H9g SO), 2 kvm på tuvor i gransumpskogen vid glupens NV-del 1998, SSU. Belägg. - 250 m OSO om Ekdalsröret, 850 m VNV om Renfanan-gluparna (11H9g SO), en mindre förekomst i en tuva i halvöppet fattigkärr 1998, SSU.

Kransalger

Rödsträffe - *Chara tomentosa*

UPL, Djurö sn: Runmarö, Vitträsk (10J5d 1-3-), riklig vid badplatsen i NV-delen av sjön 1998, OLA, det. Irmgard Blindow. Tidigare funnen 1949 av Henning Horn af Rantzien.

Uppgiftslämnare

BKA - Bo Karlsson; BLU - Björn Lundqvist; GEK - Gabriel Ekman; GUE - Gunnar Eriksson; HBE - Henrik Berg; HEW - Hans-Erik Wanntorp; HNY - Hans Nyberg; JEM - Joakim Ekman; KFR - Kerstin Frostberg; KNK - Knut Källström; LEG - Lena Gustafsson; LKA - Lennart Karlén; MRY - Mats Rydén; MST - Mariette Manktelow; OAN - Olle Andersson; OBE - Ola Berggren; OLA - Ola Larsson; RHO - Ruth Hobro; ROL - Rolf Olsson; SSU - Sebastian Sundberg; TLA - Torsten Larsson; TLU - Tholi Lundquist; UMA - Ulf Malmgren; ÅOL - Åsa Olofsson